

je Plahtačeva, oziroma liberalna. Oni posestniki-volilci pa, kateri so Plahtača bolj hladnokrvno opazovali in se mu niso v njegove mreže vjeti dali ter so ga spoznali, da s svojimi spletkami namerava Zalesju pogubo in materialni propad, zbrali so se v posebno stranko; imenovali so se konservativce. Ta stranka bila je v manjšini. Plahtač imel je v rokah tudi vsa sredstva, s katerimi je večino Zalesčanov na-se priklenil. Denar, vino in šnops igrali so pri tem poglavitno ulogo. Ti umazani pripomočki pa še dandanašnji tu in tam ob enakih prilikah mnogo neznačajnikov na napačno pot pogube izvodijo. Res prava sramota za devetnajsto stoletje, ki so uže h svojemu koncu nagiba ter se zove čas napredka in svobode! — Prava poštena volitev, naj bode uže kakoršnega koli imena, mora biti prosta in brez pritiska na volilce. Vsak tak, ki more in sme po postavi in svojem prepričanju prosto voliti ne oziraje se niti na desno, niti na levo, a se po umazanem pritisku od prave poti zapeljati dá, ni več mož, ampak prava metla, ki ne zasluži več, da moške hlače in moški klobuk nosi. Vsak tak neznačajnik je pravi izdajalec resnice, postave in pravice ter domovine svoje, — je pravi Iškarijotovi brat. Sramota in zaničevanje vsakemu takemu!

(Dalje prihodnjič.)

Politične stvari.

Iz državnega zbora.

V 187. seji tega zasedanja dne 7. februarija t. l. nadaljevala se je razprava o sladkorskem davku in to o §. 28 do konca. — Govorili so Bohaty, Wenzlizke, Plesner, Proskovec, Schaup, Kreuzig, Kronawetter, Jaques, vladni zastopnik, sekcijski načelnik vitez Baumgartner in poročevalec dr. vitez Meznik. — Koncem seje odgovoril je trgovinski minister marquis Baquehem na interpelacije poslancev Heilsberg, Derschatta, Klun in Milivoi gledé vožnine izredno znižane za premog ostrovske.

Odgovor ministrov naglašal je v prvi vrsti, da številke o zgubah do sedaj iz južnih premogokopov južni železnici prodajanega premoga niso tako visoke, kakor se je trdilo v nekaterih interpelacijah; dalje, da je ministerstvo ono izjemno nizko vožnino razglasilo, kar ima posledico, da sedaj pri enakih pogojih vsakdo na tej železnici sme za vožno premoga zahtevati enako nizko vožnino; da je toraj vlada po vsem postavno izrekoma v smislu severni železnici dane koncesije ravnala; da si je pa vlada prizadevala, množino premoga, katerega namerava iz ostrovskega premogokopa sprejemati južna železnica, znižati in to z uspehom; konečno, da si je vlada prizadevala, tudi delavcem južnih premogokopov drugod priskrbeti dela, in da si tudi gledé tega prizadevanja obeta uspeha. Po tem odgovoru stavil je Pickert predlog, naj bi zbornica sklenila, v prihodnji seji razgovarjati se o tem ministrovem odgovoru. Ta predlog bil je z podporo kluba Lichtensteinovega in Hohenwartovega tudi sprejet.

Konečno se je prečital še predlog Knotz-ov, v katerem predlaga, naj se avstrijsko-nemška zavezna pogodba predloži državnemu zboru v ta namen, da se sprejme med državne temeljne postave.

V seji dné 8. februarija

prečitalo se je najprej naznanilo, da je dobil zakon o začasnih plačah pravoslavni duhovnikov dalmatinskih najvišje potrjenje; dalje o dodatnem kreditu, katerega zahteva za tekoče leto deželno-brambovsko ministerstvo, in to redne potrebščine za brambovce več 178.790 gld. izredne potrebščine 331.340 „ za žandarmerijo pa izredne potrebščine 24.092 „

Potem odgovoril je naučni minister Gautsch na interpelacijo Zallinger-jevo zaradi naredbe gledé onih profesorjev srednjih šol, ki so državni poslanci. Odgovor pravi, da naredba nikakor ne naklada profesorjem poslancem dolžnosti sposobnosti za podučevanje dokazati z novega, ako tudi šest ali več let ne podučavajo, ker to velja samo za kandidate.

Po tem sprejel se je zakon o davku na sladkor v tretjem branji. — O trgovinski pogodbi z Laško poročal je baron Schwegel. V razpravi sta proti govorila, izrekoma dalmatinski poslanec Borčić in isterski Vitezić za to, ker se v pogodbi ni dosti varovalo morskoro ribarstvo naše v jadranskem morju in tako ne obbrežno domače brodarstvo (kabotaža).

Prav zanimiva bila je

seja državnega zbora dne 9. februarija,

v kateri se je razpravljala podaljšana avstrijsko-nemška trgovinska pogodba.

Razprave vdeležili so se: Velikonemec Bareuther, Menger, Türk, dalje minister Baquehem in grof Taaffe, za tema pa še Chlumecky, Mladočeh Herald, Neuwirth, Knotz in poročevalec Schwegel. Bareuther govoril je v smislu Knotzevem, da naj bi se Avstrijska gledé gospodarskih vprašanj ožje združila z Nemško v eno skupno carinsko ozemlje, in je mnogo kvasil o nemško-avstrijski zavezni pogodbi, očitaje vladi Taaffejevi, da je ta oni pogodbi zapreka. — Menger govoril je večinoma stvarno le Mladočehom priporočal je zakon pameti z Nemško. — Baquehem govoril je izredno nepristransko, rekoč, da mora za tarifalno pogodbo z Nemško še le nastopiti čas, sedaj še Nemška stoji strogo na tleh brambe svojih pridelkov in izdelkov. — Taaffe odgovoril je Bareutherju, da se je avstrijsko-nemška zavezna pogodba sklenila prav za čas njegovega ministerstva in se gojila do sedaj; on je ministerstvo prevzel dne 12. avgusta, pogodba pa se je sklenila dne 7. oktobra istega leta. Dostavil je še, da se on strinja po vsem z željo Bareutherjevo, da bi se na Českem sporazumeli Čehi z Nemci; prav tako gorko pa želi, da bi se tudi sporazumeli Nemci s Čehi.

Zanimiv bil je govor Chlumeckyjeve, ki je rekel, da bi naša obrtnija morala plačati stroške ožje avstrijsko-nemške gospodarske zveze; prav oestro pa je zavrnil

Knotz-a z njegovim predlogom gledé avstrijsko-nemške zavezne pogodbe rekoč, da se mora le obžalovati, da se tako silno važna pogodba v tako resnem času zlorabi za politično demonstracijo v zbornici.

Dr. Herold je nepripravljen odgovarjal Bareutherju in Mengerju rekoč, da noben avstrijski državni zbor nikdar ne bode pritrnil predlogu, kakoršen je oni Knotzov, ker bi po njem Avstrija postala podložna „Nemški“. — O dobrem svetu Mengerjevem odgovoril je prav dobro kazaje na ravnanje Nemcev s poljskimi Poznanci (o poljski debati v nemškem državnem zboru poročali smo ne zdavnej obširno) rekoč, da je to zveza sile, ne pa zveza pameti. Koncem govora pa je Herold tako neukretuo zagazil z besedami, da si Češka želi tolike avtonomije, ko Saksonska na Nemškem, — da je vsa desnica obžalovala, da je sploh govoril.

Seja dne 10. februarja

minuli petek bila je v resnici seja za obstanek naših južnih premogokopov, ker v razpravi bil je dotični odgovor trgovinskega ministra. — Zanimivi pa so bili v vsi razpravi samo trije govori, namreč Derschattov in vladnega zastopnika Wittek-a, ki sta bila vsaj v obče stvarna in pa Pattai-ov, ki je govoril ognjevitro proti Rothschildu, najbogatejšemu judu, ki je pri tej stvari zelo prizadet. — Derschatta zagovarjal je, kakor naravno, štajerske in kranjske premogokope, Wittek branil je, deloma še preveč, južno in severno železnico, kakor naravno pa se ve da, ravnanje vladino.

Pattai pa je dokazoval, kako se judovski bogataši nič ne ozirajo na blagor 1000 in 1000 ljudi, kako skušajo zapovedovati bolj in bolj v vseh krogih in izrekoma en del našega nekdanj ponosnega plemstva, bičal je oostro rekoč: en del našega nekdanj tako ponosnega plemstva uklanja in sladká se cesarju zlatega teleta, mar naj bi oni od svojih grbov strgali cunje, da bi si z njimi pokrili svojo sramoto. — V tej seji izvolil se je tudi odsek 36 členov za zakon o davku na žganje ter si je izvolil za načelnika Javorskega, za namestnika Plenerja.

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. — Predpust v Ljubljani je letos zelo pošten. Zavolj epidemije osepniške peša obrtnija in trgovina, zato pa je lahko opazovati povsod tudi pešanja v javnem življenji. Mnogo ljudi pa se rado varuje po moči dotike z drugimi ljudmi, da bi se ognili nevarnosti nalezljive bolezni, zato pa je naravno, da tudi predpustne veselice ne morejo biti sijajne. K vsemu pripomorejo še zaprte šole, ki so meščanom ljubljanskim s svojimi 1000 in še več unanjimi dijaki važen del konsumentov, ki enako vplivajo na plačevanje stanarine, kakor na porabo drugih potrebščin življenja.

— † Božidar pl. Terbuhovič, konceptni praktikant deželne vlade kranjske, sin znanega narodnega grajščaka v Mali Vasi poleg Trebnega, umrl je dne 8. t. m. v Ra-

dolici, kamor je bil premeščen minuli mesec, za kozami, še le 27 let star. Vse obžaluje prerano smrt nadepolnega, nadarjenega, in za blagor našega naroda unetega uradnika.

— Osepnice v Ljubljani še niso ponehale, vendar pa se more reči, da zadnje dni vsaj nekoliko pojemaajo. Dne 11. t. m. kaže nam uradni izkaz, da je ostalo kozavih bolnikov 188, ko jih je bilo prejšnje dni že nad 200.

Od začetka novembra minulega leta kaže uradni izkaz 465 obolelih, katerih se je ozdravilo 202, umrlo 95, zdravi pa se jih še 168. Izmed obolelih umrlo jih je toraj petina, obolelo pa jih je od 100 prebivalcev 1. — Nadejamo se, da nam bode moč, prihodnji teden poročati še ugodnejšega.

— Stritarjevih zbranih spisov prišel je na svitlo snopič 33.

— Dr. Karol Živny, vrednik na Dunaji izhajajočega tednika „Parlamentär“, zatožen je zaradi veleizdajstva in pride pred dunajske porotnike dne 23. in 24. t. m.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Cesarjev dvor preselil se je za 6 tednov na Oggersko, pa tudi cesarjevič Rudolf in njegova soproga podala sta se za nekaj dni v Budapešt. Cesar vrača se v kljub temu kolikorkrat treba zaradi važnih opravkov ali zaradi prihoda odličnih gostov na Dunaj. — Akoravno pa cesarjevega dvora ne bode na Dunaji, pričakovati je pomenljivih dogodeb, ki se bodo vršile v bližnjem času polagoma, ne skokoma.

Razglašena avstrijsko-nemška zavezna pogodba napravila je že z predlogom Knotz-ovem osodepolen razpor med levičarsko nemško stranko, kakor nadrobno poročamo na drugem mestu današnjega lista. Enako hudo nasprotstvo kaže se v leviških krogih gledé načela naših trgovinskih pogodb v obče, eni namreč zahtevajo načeloma prosto trgovino, eni pa zahtevajo, da se domače delo brani proti vnanji konkurenci.

Jutri pa čaka zopet levičarje nov trd oreh, predlog Gautschov o omejitvi prostosti akademiške mladine. — Da se ta prostost mnogokrat zlorabi in v veliko škodo dijakov, o tem ni dvomiti in to dokazujete tudi dve dogodbi zadnjih dni: Na Dunaji zbral je zopet Schönerer akademiško mladino k pijančevanju, da bi bili pri polnih kozarcih že za naprej ugovarjali postavi, kakoršna je predložena. Navzoč policijski komisar trpel je nekaj časa bombastične govore, ko je pa to postalo predebelo, opominjal je, pa to ni nič pomagalo, toraj pokliče na pomoč šest policistov, sklene družbo in zaukaže, naj se navzoči razidejo. Temu nasproti zaukaže Schönerer, naj dijaki obsede, toraj ne ubogajo povelja gosposke. Vsled tega bilo je zaprtih več dijakov in tudi Schönerer bode se imel zagovarjati pri sodnji zaradi nepokorščine nasproti ukazom gosposke.

V Gradcu veje pa primeroma še slaběji sapa med vseučiliško mladino. Pri komersu zahtevali so nekateri